

DE GEAARDHEID VAN GEEST EN STOF

21 november 1958

Goedenavond, vrienden.

Aan het begin van deze bijeenkomst wil ik u er allereerst op wijzen, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Wij hopen dat u daarmee rekening wilt houden en dat u ook zelfstandig na zult denken. Het valt verder erg moeilijk om tegen de Heiligen te concurreren. Nauwelijks heeft St. Nicolaas zijn intocht gedaan, of uw aantal neemt zienderogen af..... Vanavond zou ik gaarne nog even onze cyclus onderbreken. Omdat wij hier met een klein gezelschap zijn, is het misschien wel eens prettig, om een onderwerp aan te snijden, wat iets zwaarder is. Alle niet begrepen punten, kunt u makkelijker dan anders, navragen. Ik zou willen spreken over:

DE GEAARDHEID VAN GEEST EN STOF

In de eerste plaats is er de grote vraag, altijd weer, wat eigenlijk geest is. Dan kun je met een paar technische antwoorden komen. Dat hebben wij al eens een paar keer gedaan. Ik zal het nog even kort herhalen. Geest is fijnste materie, uitgedrukt als een elektromagnetisch veld, waarin bepaalde wervelingen binnen die begrenzing bestaan, terwijl door inductie deze wervelingen van buitenaf beïnvloed kunnen worden. Dan weet u nog niets. Maar geest is in feite materieel.

Men maakt vaak de grote fout om te zeggen: maar ook de ziel is helemaal aan de materie gebonden. Onder die ziel verstaat men dan waarschijnlijk het dierlijk levenselement. Wij doen dit dus niet. Wanneer wij spreken van de ziel, bedoelen wij werkelijk de kern van het wezen. Met evenveel recht als anderen zeggen: "Nu ja, die geest bestaat niet", zouden wij ook kunnen zeggen: "De ziel bestaat niet".

Geest is in zekere zin nog materiëel. Zij is afhankelijk van kracht die tevens de basis is van alle materie. Vergelijkend gezegd: geest is de gasvormige toestand, stof is de vaste toestand. Daartussen hebben wij de vloeibare toestand, die tot uiting komt in het vormenleven van het astrale leven, zomerlandsfeer, etc. De verhouding tussen stof en geest is een beetje moeilijk uit te drukken. Je leeft als geest en je leeft gelijktijdig in de stof. Je bent dus twee dingen tegelijk. Nu weten wij allemaal, dat een lichaam op een gegeven ogenblik zijn nut verliest. Zelfs als u eeuwig zou kunnen leven, zou u er na een beperkte tijd genoeg van krijgen. Om de reden, dat de stoffelijke mogelijkheden niet beantwoorden aan wat u als werkelijk mens, volgens uw graad van bewustzijn, van dit lichaam zou eisen. Misschien mogen wij deze vergelijking gebruiken: geest is een stralingsveld, tijdelijk gevangen in de materie. Zodat een lichaam - geestelijk gezien - eigenlijk een radioactief stukje stof is.

Hoe meer u nu bewust wordt, hoe meer de geest uit deze stof weg kan treden. U bent - in tegenstelling tot de gewone radioactieve stoffen - niet aan een vervaltijd en niet aan een halveringsperiode gebonden. U kunt onder omstandigheden volledig uittreden. U kunt gedeeltelijk uittreden en u kunt uw wezen, op een gegeven ogenblik, geheel losmaken van de stof. Zolang als die stof moet leven en als materie moet leven, moet zij ook met die geestelijke kracht verbonden blijven. Het leven van enkel de stof, zonder geest, is niet denkbaar. Aan de andere kant kan de geest wel bestaan zonder stof, maar voor een begrenzing, waardoor zij tot ervaring komt, heeft zij ook de stof steeds nodig. Stof en geest zijn de twee uitersten van hetzelfde verschijnsel, dat wij dan - om verschil te maken - maar materie zullen dopen. Dus het geheel van micro- en macrokosmos. In deze uitersten beleef je. De tegenstelling tussen deze beide uitersten maken het bewust worden mogelijk en de verschillen, die wij in onszelf bewaren, zijn het bewustzijn. De geest is dus feitelijk een reproductie van alle wereld, die zij doormaakt. Zij is zózeer aan die wereld gebonden, dat het haar zeer moeilijk zal vallen haar voorstellingswereld terzijde te stellen.

Degenen, die in het oosten hierover hebben nagedacht, hebben getracht hun eigen visies daarop weer te geven. En naast voorstellingen, waarbij de geest in een eeuwige cirkelgang maar rondtrekt van leven tot leven, van hemel tot hel, tot leven en weer verder, heeft men ook

andere gevonden. Ook hún methode van redeneren zijn technisch uit te drukken. Dat komt dan op het volgende neer. Tussen de kosmische krachten in het heelal bestaan vaste relaties en verhoudingen. Het is niet een willekeurig samenklonteren van materie in de kosmos. Er is ook geen sprake van een willekeurige verdeling van geestelijke kracht. Het geheel beantwoordt aan een systeem. Deze in het systeem bevatte waarden zijn, stoffelijk zelfs, bij benadering uit te drukken.

Wanneer er nu een regelmaat bestaat, die én geest én stof gelijkelijk regeert, dan is de beste weg om deze stof en deze geest tot bevrijding te brengen, dus los te maken van hun bekrompenheid en hun beslotenheid, door de regel, die je kosmisch hebt erkend, voor jezelf in de praktijk te brengen. Vreemd genoeg is het deze gedachtegang, die de schijnbaar materialistische Taofilosofie naar voren brengt. Er wordt niet over God gesproken. Het gaat over de verplichting, over de relatie. De relatie, die je met je medemensen hebt. De stand, waarin je verkeert. De regels, waaraan je je te houden hebt. Het gewicht van de klassieken. Geestelijk gezien is dit veel realistischer en reëler dan het stoffelijk ooit gezien kan worden. U kunt zich misschien lichamelijk onttrekken aan uw bestemming, zo kan iemand met een stoffelijke ingesteldheid van een voddenraper onder omstandigheden ook miljonair worden. Maar iemand, die het geestelijk bewustzijn heeft van een voddenraper, kan nooit een geestelijke miljonair worden. Hij kan hoogstens een beetje een geestelijk rijkere voddenraper worden. Meer ook niet. Een plotselinge uitbreiding van besef is onmogelijk.

Door nu in het stoffelijk leven een zeker formalisme, een gevoel voor verhoudingen door te voeren, tracht men dus deze kosmische toestand binnen het menselijk leven te reproduceren. Wij zien dan ook in de gebieden van China, maar ook Japan, het ceremonieel een buitengewoon grote plaats innemen. Er zijn tijden geweest, dat de ceremonie albeheersend was. Zelfs in deze dagen, nu toch eigenlijk gesproken moet worden van een grote revolutie in China, heeft men toch dit ritueel behouden. Het heeft een andere vorm gekregen. In plaats van onderworpenheid aan de rechter, hebben wij nu een even grote onderwerping aan een volkstribunaal. I.p.v. de theeceremonie hebben wij misschien gekregen de rituele verwijten. I.p.v. het afwachten tot de stemming rijp is om zakelijke mededelingen te doen, hebben wij nu een afwisseling van eisen en slagzinnen gekregen, die vooraf gaan aan het feitelijk bespreken. Onbewust heeft dit volk deze ritmiek wel zeer sterk in zich opgenomen. Wij vinden het ook in de decoratie, die men gebruikt. Wij vinden de vaststaande figuren, die juist omdat zij oud en overgeleverd zijn, waardevol zijn. En de vernieuwing heeft hieraan geen einde kunnen maken.

Gaan wij wat verder naar het eilandenrijk Japan, waar wij naast Shintoïsme, Hindoeïsme, ook Boeddhisme in verschillende vormen vinden, dan valt ons op, dat ook hier, achter een mom van westerse beschaving, het formalisme, het overwogen handelen nog vaak hoogtij viert, denk aan het plechtig bereiden van de thee, het schikken van de bloemen. Denk aan de uiterst smaakvolle, maar als aan vast schema gebonden opstelling van planten in tuinen. Zelfs de landschapskunst in Japan is indirect met deze relatie gebonden. Een zelfuitdrukking is niet voldoende. De geest is niet in staat een veelheid van gedachten te verwerken. Zij kan slechts enkele gedachten verwerken. Kijkt u naar de Japanse vrouw, die een bloem schikt. Eén enkele tak, één enkele bloem, zó gesteld, dat zij zo sterk mogelijk tot haar recht komt, dat zij spreekt, ja, soms zelfs domineert. Zo gaat het ook met het leven. Dit uiterlijk ritueel wordt ook innerlijk beantwoordt.

Daarom verschilt het oosten zoveel van het westen. De westerse mens denkt aan de stof als aan het alles overheersende. Of hij komt tot een geestelijk en esoterisch streven, waardoor hij al het stoffelijke eenvoudig overboord gooit en wil trachten alleen in de sterke vergeestelijking, met ontzegging van al het stoffelijke, te bestaan. Juist in de door mij genoemde oosterse gebieden, komt dit niet voor. Men heeft daar een evenwicht gezocht, dat misschien fantastisch en wreed aan kan doen voor de westerse mens. Wanneer een fabriek, tegen een zeer laag loon, arbeiders aanneemt en dezen in een soort kostschool onderbrengt, dan zegt de westerling al heel gauw: "Dit is vrijheidsberoving". Helemaal waar is dat niet. Er wordt hier een vaste verhouding geschapen. Het stoffelijk leven, met zijn geestelijke én materiële, stoffelijke, mogelijkheden bestaat hier in een vast schema. Een schema, dat is uitgedrukt bv. in vergoeding, zowel van de oude Chinese keizers, als van de keizer van Japan. Een keizer, die nog in de ogen van velen een God is, al is hij dan democratisch en draagt hij tegenwoordig een bolhoed.

Om te begrijpen, hoe dit alles kan, hoe het kan komen, dat bepaalde esoterische versies, bv. van het boeddhisme, maar ook van andere stelsels, zelfs van de westerse democratie, in het oosten geboren worden, moet men deze achtergrond beseffen. Denk aan de sprookjes van het oosten. Zijn zij niet vol van wonderlijke wezens. Draken, die rondgaan als hoge mandarijnen langs de wegen en die in de nacht plotseling demonen, of draken worden, en hun monsterlijke rol spelen? Of Japan met zijn vossen, zijn kikkers en salamanders, die 's nachts plotseling mensen worden, zich als mensen gedragen, denken als mensen en toch weer naar de dierlijke staat terugkeren. Deze symboliek zoekt onwillekeurig naar de evenwichtigheid tussen stof en geest.

De mens die gebonden is aan zijn stoffelijke vormenwereld, kan slechts, indien die vast en gebonden is, onveranderlijk, daarin zijn geestelijke vrijheid vinden. Wanneer wij over stof en geest dus spreken, moeten wij wel in de eerste plaats vaststellen, dat een té grote stoffelijke strijd de dood is van de geestelijke bewustwording. Omgekeerd kan worden gesteld, dat een té grote gemakzucht, een té veel vertrouwen op vaststaande waarden een absolute vernietiging gaat betekenen van alles, wat je stoffelijk zou kunnen bereiken. Van alles, wat geestelijk in de stof zou kunnen worden geïnterpreteerd. Een wankele balans, waarmee de mens speelt.

Wat zijn de eisen die wij aan de geest mogen stellen? Ik wil hier spreken over de geest speciaal in haar stoffelijke uitdrukking, zoals u op dit ogenblik ook bent. Zij moet komen tot een aanvaarding van haar stoffelijke wereld. Elk verzet tegen haar stoffelijke wereld kan haar dodelijk zijn. Het verijdelt haar doel, haar bewustwording, haar innerlijke verrijking en grote hoeveelheden van binnen het Ik bevatte indrukken. De geest moet het doel van haar eigen leven in die stof weten te doen doorklinken op een harmonische wijze. Er zijn mensen geweest in een lage stand, die toch grote dichters werden, ook in het oosten. Er zijn priesters en wonderdoeners geweest, die soms uit de edelste geslachten, maar soms ook uit de goot schijnen te zijn gekomen. Wij vinden in het oosten helden, die niet behoren tot de krijgsman-kaste, evenzeer als krijgers, die hun sporen eerder op ander terrein verdienden. Denk eens aan de handelshierarchieën, die hoofdzakelijk door samuraigeslachten gesticht werden. Handelshierarchieën, die vandaag aan de dag weer beginnen op te leven, waarin wij weer dezelfde geslachten een grote rol zien spelen.

Indien u dit alles goed begrijpt, dan zult u zeggen: "Wij in het westen hebben waarschijnlijk nog wel wat te leren van het oosten". Want de eisen die gesteld worden aan de geest, schijnen in het oosten vaak eenvoudiger verwerkelijkbaar dan in het westen. Helaas faalt het odan ook vaak, waar eisen aan de stof moeten worden gesteld. Want aan welke eisen moet de stof beantwoorden? Zij moet in staat zijn de vreugden des levens te erkennen. Zij moet in staat zijn emoties op een bedwongen wijze door te maken. Maar de emotie móet beleefd worden, zij mag niet terzijde geschoven worden. De materie mag zowel in denken als in emotioneel bestel niet gevoelloos zijn voor geen énkél terrein van leven. Zij moet in staat zijn zichzelf te corrigeren. D.w.z. ziekten op te doen, ziekten te overwinnen. Haar ervaringen van het onaangename en het aangename samen te brengen in één kader en in één geheel.

Nu blijkt dat de westerse mens, met zijn nadruk op het stoffelijk welzijn en zijn materialistische levensbeschouwing, juist hier de nadruk wel eens heel ver heeft doorgevoerd. Maar ondertussen dan toch maar tot een vaak rijker stoffelijk leven komt. Dan bedoel ik hier dat rijker heus niet in de termen van koelkasten en radio's, maar rijker in de zin van geestelijke bevrediging. Oost en west zullen dus samen moeten komen. Ik geloof niet dat er één westerling is, die er zich op beroemen kan het oosterse denken geheel te doorgronden. Men kan het benaderen, men kan het ontleden, men kan het onderbrengen in grafieken, men kan soms in bewondering ervoor stil staan. Dat geloof ik graag. Maar het denken zelf, met zijn vreemd, haast onwillekeurig gebaseerd zijn op geestelijke waarden, zonder uitdrukking en zonder besef, moet zich in het leven aanpassen in een ritme, dat voor de geest en niet voor de stof in de eerste plaats, het belangrijkste is. Dat zal de westerling meestal ontgaan.

De geest is een veld binnen een kracht. Kan die geestelijke kracht zich manifesteren? Zo ja, hoe manifesteert zij zich en waar? In hoeverre is de geest van beslissende invloed op de stof, buiten het doen leven van de stof om? De geest, met haar intensiteit van werken en werkingen, kan zich in alle materie openbaren als materie. De grondslag van de geest is de kracht, is dezelfde inhoud, hetzelfde wezen als materie, slechts in andere, vluchtige vorm uitgedrukt, in een andere

en meer blijvende verhouding vastgelegd. Alle geest kan zich voortdurend op aarde manifesteren, ook wanneer zij geen onmiddellijk stoffelijk voertuig heeft. De geest, die op aarde leeft, kan zich, ook buiten haar stoffelijk voertuig, manifesteren en kenbaar maken, maar zij kan dit alleen doen ten koste van haar vrijheid van bewegen als geest. U kunt in een bioscoop gaan zitten en naar een voorstelling kijken. Als u de voorstelling wilt zien, moet u er stil zitten. U kunt niet gelijktijdig in de stad wandelen. De geest, met haar vrijheid om te gaan in de ruimte en meestal ook in de tijd, zal deze verworvenheden prijs moeten geven op het ogenblik dat zij een stoffelijke vorm aanneemt, stoffelijke prestaties gaat verrichten, of fenomenen doet ontstaan. De geest, met haar vermogen in die stof te werken, heeft verder niet de mogelijkheid - dit is zeer eigenaardig - om uit zichzelf nieuw te scheppen. De geest kan herscheppen, maar nooit scheppen. Alles wat de geest kan doen, is het hergroeperen van de waarden, die in haar bestaan. Zij kan voortdurend de verhoudingen wijzigen t.o.v. elkaar, maar zij kan nooit de verhoudingen teniet doen. Zij blijft beperkt door haar bewustzijn.

Levende in de stof en binnen de mens zal zij heel vaak trachten om haar manifestaties door te doen dringen tot de wereld. Zij zal heel vaak proberen om die wereld als het ware wakker te schudden voor eigen bestaan. Daarbij is de geest altijd conservatief en nooit progressief. Als wij in het parlement zouden zitten, zouden wij in de buurt van de heer Oud terecht komen. Zo gaat het met u geestelijk ook. Vernieuwing is het resultaat van weerstand. De enige weerstand die de geest ervaart in haar eigen gebied, is die van haar eigen ideeën. Zij kan dus nooit iets nieuws tot stand brengen, maar slechts de verhoudingen in haar eigen wezen meer harmonisch maken. Wanneer zij met de stof samenwerkt, zoals bij u, dan zal zij deze innerlijke harmonie moeten handhaven, ook in relatie tot de stof. Zij moet nieuwe indrukken opnemen, dat is een verstoring van haar evenwichtigheid. Zij zal deze verstoring van evenwichtigheid steeds moeten compenseren en daardoor voor zichzelf een maximale prestatie bereiken. Dit kan de geest alleen doen, wanneer zij zich kan steunen op een voor haar aanvaardbaar wereldbeeld.

Een wereldbeeld, dat voor de geest aanvaardbaar is, is zeker geen wereld waarin oorlogsdreigingen en vredesbeloften elkaar voortdurend afwisselen als kenbare leugens. Dat is geen wereld, waarin je een ander doodtrapt om zelf voort te bestaan, wanneer dit niet behoort tot de gebruiken van je maatschappij, dus een vaste, moreel aanvaarde waarde. De geest heeft niets aan een wereld, waarin het begrip "vrede" eerder een vluchtgedachte is geworden, dan een mogelijk realiseren van feitelijke toestand. Om geestelijk te stijgen moet de mens leren stoffelijk meer formeel te zijn. Dat hij moet leren om zijn emoties door te maken, zonder deze direct een storende werking op zijn omgeving te laten uitoefenen. Als u boos wilt worden, wordt boos, maar zorg, dat uw omgeving er niet onder lijdt. Voelt u zich hopeloos? Dat is een normale emotie, dat moet u doormaken. Maar zorg, dat de buitenwereld dit niet bemerkt. Verstoor niet het evenwicht van uw omgeving.

Probeer voor jezelf een wereld te scheppen, waarin alles een vaste, zekere waarde heeft. Wees jezelf. Wees jezelf betekent niet, zoals sommigen denken, leef je uit. Dat is een heel ander iets. Wees jezelf betekent in deze zin: druk de waarden die in je bestaan, zo harmonisch mogelijk uit, maar dan voortdurend en gelijkmatig. Wees voor de buitenwereld een gelijkblijvende waarde. Dat is heel erg moeilijk. Daarom kan vaak het brengen van systeem in alles wat je doet, zelfs tot de formele indeling van je huis desnoods, daartoe bijdragen. Nu wil ik niet zeggen, dat ieder van u zijn huis hetzelfde in moet richten, dat is dwaasheid. Maar denk maar weer aan de yamens van China, denk aan de binnenplaatsen van de huizen van Japan. Alles is verschuifbaar, alles is anders in te richten, wanneer het nodig is. Maar voor de gast is deze plaats gereserveerd. Voor de gastheer géne. Naargelang de rang, die men bezit in de gemeenschap, heeft men deze verplichtingen en geen andere. Wanneer u binnenkomt, zult u zich automatisch aanpassen aan de huisregels. Er is altijd tijd voor een begroeting. Er is altijd tijd om met elkaar te spreken. Er is altijd tijd om een zeker decor, een zekere harmonie te doen ontstaan.

Misschien dat dit laatste voor u een van de belangrijkste punten is. Geestelijk leven lijdt ontzettend onder de z.g. tijdnood, waarin velen schijnen te verkeren. Hoe haastiger u bent, hoe meer u meent veel af te moeten doen en niet te kunnen wachten, niet te kunnen luisteren, of het met een oogopslag wel gezien, of met een enkel woord wel begrepen te hebben, hoe minder kans u hebt, dat de werkelijkheid zich aan u openbaart. Er was een man, die onmiddellijk begon te hollen, omdat hij in de verte een sirene hoorde, toen iemand tegen hem zei: "Brand", maar deze bedoelde: "Brand je vingers niet aan die sigaret". Hij liep voor niets en liep blaren op.

U moet mij niet kwalijk nemen, wanneer vanuit geestelijk standpunt een dergelijke stupide houding, stoffelijk soms wel erg onredelijk lijkt.

Je kunt natuurlijk niet eeuwig blijven praten over iets, dat geef ik graag toe. Maar aan de andere kant, zolang er de mogelijkheid is, dat de ander iets te zeggen heeft, probeer eerst met die ander in contact te komen. Het is de gewoonte, om bv. ergens binnen te stormen en de bestellingen op te dreunen: "Slager, een paar varkenspootjes, een paar niertjes erbij. Een onsje gehakt, slager. Kan het niet een beetje gauwer? Ja. En nog een pond ribblappen. Snij me meteen nog een stuk worst af. Dag, slager." Wat dwaas eigenlijk. Waarom niet een prettig "goedemorgen" of "goedemiddag". Waarom heeft men de tijd niet even te wachten? Waarom niet eens even naar elkaar geïnformeerd? "Dag slager. Hoe gaat het met de vrouw? Zeg, slager, is je knecht er niet? Is hij ziek?" Er zijn mensen die dit wel doen. Mensen die belangstelling weten te tonen en hun opmerkingen altijd juist weten te plaatsen. Soms ook ten onrechte. Dat geef ik graag toe. Maar degenen die dit op een juiste wijze doen, hebben contact met hun medemensen. Misschien, dat zij bij de slager daarmee het beste van het vlees krijgen. Maar zeker verkrijgen zij zo voor zichzelf een goed humeur, de beste harmonie, het werkelijk beleven. Geen eenzaamheid.

Deze mensen kennen niet het afgesloten weggachten zonder redenen. Zij leven, hun bestaan is geen reeks van splinters, maar een geheel. Verwondert het u, dat men in het oosten vooral juist dit geheel trachtte te scheppen? Verbaast het u, dat zowel in de tempels als de vermaakswijken van het verre oosten, dit zoeken naar gebondenheid, een zeker decorum, maar ook het tijd voor elkaar hebben, steeds weer tot uiting komt? Misschien ontgaat dit alles u. Misschien kunt u niet helemaal het waarom van dit alles begrijpen. Toch is het zo: dit steeds weer tijd hebben voor elkaar - ondanks alle zakelijkheid en gejaagdheid die men in het oosten evenzeer kent als in het westen - geeft een meer harmonisch contact met de mensen. En zo een verrijking voor de geest. Uw geest heeft er niets aan, wanneer u heen en weer holt tussen de beursberichten, het praatje met buurman en het werkje, dat u ondertussen nog af wilt maken. Jachtig doet u alle dingen af, om daarna nog even op de straat te gaan kijken. Ofschoon dat laatste zeker niet nodig is, elimineer het overbodige haasten. Hoe meer van het overbodige je elimineert, hoe meer tijd er blijft voor het volledig afdoen van alles wat wel noodzakelijk is.

Wanneer u leert zo te leven, zult u dichter komen te staan bij de intense belevingen, die de houding van het oosten mogelijk maakt. Dan zult u voor u zelf kunnen realiseren, wat de mens voert tot het systeem, wat de mens er zelfs toe bracht, zijn gedichten in getallen uit te drukken, zijn zelfuitdrukking te beperken tot zoveel lettergrepen, zoveel lettertekens, ja, soms zelfs tot slechts zoveel penseelstreken. U kunt uw leven met al hetgeen daarin uit te drukken valt, ook binnen een dergelijke beperking uiten. In een aanpassing aan de kosmische harmonie, die zich juist in dergelijke begrensde, maar in juiste verhoudingen geuite beelden voortdurend voor u ook op aarde tracht te manifesteren.

Nu zult u zeggen: u spreekt daar van in beperkingen geuite kosmische verhoudingen. Maar wat zijn die verhoudingen dan? Ik wil proberen u dit duidelijk te maken. Wanneer er een geest is, die aan kracht, bewustzijn en vermogen A heeft, zal, wanneer B vergeleken kan worden met $7 \times A$, onder de invloed komen van een geest met vermogen B. Gerekend vanuit bevatte kracht en bestaand bewustzijn, is de verhouding dan 7 tot 1. De inwerking van B op A bevat dan 7 maal meer impulsen, dan A kan ontvangen op bewuste wijze. Slechts één van de 7 impulsen zal dus door de lagere geest, bewust ervaren kunnen worden. Dat dus zes onbegrepen factoren in eigen wezen, mede door dit contact, het leven gaan sturen in een onbegrepen richting. U kunt zich dit misschien iets beter voor gaan stellen: u vindt het heel gewoon om stil te staan, wanneer er een auto aankomt. Die auto is sterker dan u. Die rijdt u omver. Maar dezelfde mensen, die dit normaal accepteren als een stoffelijke waarheid, gaan er dan tegen in, wanneer het op het geestelijke aankomt. Zij zeggen dan: "Dat idee wil ik niet en kan ik niet".

De meest zuivere waarheden verwerpen zij, want het deugt niet. Maar zij lopen er net zo tegen te pletter als u als voetganger tegen die auto, vergeet dat niet. Het is noodzakelijk, dat je die krachtverhoudingen niet alleen maar beschouwt als een goochelspelletje, als iets, waar een astroloog aardig mee kan goochelen om u te vertellen, of u over vijf dagen een hondje krijgt, of over 77 dagen ziek zult zijn.

Dat heeft absoluut geen zin. Het spel van de verhoudingen in de kosmos is iets anders. Uw geest is een kracht, maar een kracht, die over-één-stemming kan vertonen met de stof. Zij is in haar wezen nog materieel, zij het aan de hoogste grenzen. Dan kan ook deze geest gedwongen worden door de onevenwichtigheid om zich a.h.w. te verdichten om haar eigen vrijheid, om haar eigen leven te verliezen. Wanneer u, stoffelijk, probeert lasten te slepen, die u niet dragen kunt en u gaat erbij uit van een onevenwichtig bestaan, dan zult u met de beste en de meest geestelijke bedoelingen niets bereiken.

Stof is een kracht, geest is een kracht. Beide worden zij door grotere krachten beïnvloed. Niet slechts de relatie, tussen geest en stof, maar ook tussen stof en omringende stof, geest en omringende geest, speelt een rol. Juist daarom is het goed, wanneer wij de verhoudingen zoveel mogelijk reguleren. Dat wij onze plaats kennen, dat wij niet komen tot een hopeloze zelfoverschatting op het ene ogenblik en een absoluut onszelf verwerpen, ons zelf wegdrücken in het duister of in de vergetelheid op een ander ogenblik. Weten, wie je bent, realiseren wat het leven in jou is, betekent in heel veel gevallen, vrienden, in de eerste plaats de regelmaat vinden, de vaste plaats, die van jezelf stoffelijk en geestelijk, het vinden van de krachten, waar jij bij behoort, het aanvaarden van de krachten, die jou besturen, die jou voeren, ook daar, waar je eigenlijk niet zou willen gaan. Aanvaard dat.

Het oosten heeft dit heel vaak sterk doorgevoerd. In het oosten zien wij dat, wanneer wij een verplichting, die, volgens geslacht en wezen, dus plaatsing in de maatschappij, moest worden nagekomen, niet nagekomen wordt, ongeacht of dit eigen schuld is of niet, men zich het leven beneemt. In andere gevallen zien wij, dat men zich uit het openbare leven terugtrekt. Dat heeft zin, wanneer u begrijpt, dat alles op deze balans van krachten is ingesteld. Ook de boeddhist, evenals de shintoïst, evenals de vele andere soorten geloof, tot zelfs de christenen, die er ook zijn, zijn in meerdere of in mindere mate aan deze gebondenheid onderworpen. Wanneer het uw taak is een mens te verdedigen en die mens sterft, dan moet ook u sterven. Althans, u mag niet meer uzelf zijn. U moet uw plaats in de maatschappij opgeven, want u hebt gefaald. Zou u dat niet doen, dan zouden immers de kwaadaardige krachten die hele maatschappij lostornen. Dan zou het leven verstoord zijn in het evenwicht. Maar door bij het verdwijnen - dus van de mogelijkheid een taak te volbrengen - ook uzelf te elimineren a.h.w., brengt u iets anders tot stand. U herstelt het evenwicht. Wanneer u zegt dat u op de melk zult passen en zij kookt over, dan is dat helemaal geen reden tot zelfmoord. Wanneer u zegt dat u Drees tot president zult maken en hij haalt het niet, dan is dat ook geen reden.

Er zijn landen, waar iets dergelijks wel een reden kan zijn, maar dat ligt aan die maatschappij. Maar wel kun je dit zeggen: "Wanneer je gefaald hebt in een bepaald opzicht door eigen schuld, of door schuld van anderen, dan is het tijd om in dit opzicht de wereld met rust te laten". Een sterke stelling. Niet blijven pogen. Er is op een gegeven ogenblik een punt, dat u zegt: "Hier heb ik gefaald, hier heb ik vertrouwen beschaamd, hier heb ik mijn positie verloochend. Hier sta ik anders t.o. de maatschappij". Laat ons heel simpel zeggen. U handelt in galanterieën. U gaat failliet. U kunt zeggen dat u weer dezelfde zaak opzet. U zult nooit meer dezelfde zijn. De spanningen, die u hebt opgeroepen, zullen u blijven achtervolgen, zelfs wanneer het de tweede keer een succes is. Maar begint u in een andere werkring. Dan begint u zich daarin aan te passen, dan scheidt u opnieuw een harmonie, waarin wel lering zonder spanning mogelijk is, waarin de geest, zich juist baserend op het behoud van waarden en de beleving, in een vast schema voor zich kan opstijgen, zich uit kan breiden, zich kan voeden met bewustzijn en kosmische krachten.

Vraag: Kunt u een andere uiteenzetting geven van het feit, dat als A 7 keer zo groot als B is, A's inwerking op B ook 7 maal zo groot moet zijn.

Antwoord: Neemt u een transformator.

Vraag: Is het dan mogelijk voor B alles, wat A uitzendt, op te nemen?

Antwoord: Neen, dat is uitdrukkelijk erbij gezegd. B krijgt wel het totaal van die lading, maar kan maar een deel voor zich verwerken. Zes delen worden dus onbewuste beleving. U kunt gewoon rekenen. Er komt iemand bij u, die u een reeks van berekeningen meegeeft. Een constructieberekening van een propeller. Die kan tamelijk ingewikkeld zijn. U kunt deze niet nagaan, u kunt ze niet controleren. U kunt de deelsommetjes misschien begrijpen, maar niet het geheel. Toch zal die propeller u in staat stellen om te vliegen. Begrijpt u, wat ik bedoel?

U begrijpt zelf niet het hoe. U draait het knopje van het licht om. U weet helemaal niet, hoe elektriciteit wordt gemaakt. Dat licht brandt voor u. Slechts een klein deel ervan is weten.

Draag dit nu eens over op bewustzijn. Een grote geestelijke kracht zegt, dat er een nieuwe vorm geschapen moet worden. Er is een nieuwe wereld gevonden. Restanten van andere werelden, ontdaan van hun bewustzijn, moeten zich hernieuwd manifesteren. Zij konden in die vorige wereld niet verder komen. Zij moeten leven in de stof. Wat is nu het sommetje?

Het bewustzijn zegt: "Zo leven kan ik niet verder. Er is stof. In die stof kan ik anders beleven, mijn begeerte bevredigen, dus keer ik in de stof." Wat zit er nu verder bij? Die belofte: "In de stof zul je je begeerte verder vervullen", is er niet vanzelf gekomen. Zij is geïnduceerd. Het is een gedachte van een ander, die werd begrepen. Wat er niet bij is gezegd: "Daartoe zul je je een voertuig op moeten bouwen. Je zult aan de regels van die wereld moeten gehoorzamen en dat zijn die en die. Je zult herhaalde malen terug moeten keren in die stof, voordat er een vorm bestaat, waarin je bv. mens kunt zijn".

Die dingen weet je niet, die gaan je voorbij. Vandaar dat de onbewuste, of halfbewuste geest vaak een schijnbaar hopeloze taak begint. Gedreven door een weten, een begrip en een streven, dat door haar zo slechts ten dele kan worden opgenomen, dat zij, menend uit zichzelf te handelen, gelijktijdig de doeleinden van een ander vervult. Het is op deze manier, ook, dat de Goddelijke wil en de Goddelijke wet ons regeren. Gods bewustzijn is in verhouding tot ons zó groot, dat, ook al beseffen wij deze wetten niet, wij ze tóch moeten vervullen. Wij kunnen er eenvoudig niet omheen. Dat zijn dan onbewuste waarden, waar wij niets van af weten, maar die in ons bewust kunnen worden. Op deze manier werd dit dus bedoeld.

Vraag: Dus automatisch? Dus zonder dat de mens er iets van begrijpt?

Antwoord: Zonder dat hij er zich van bewust is, zonder dat hij het doel ervan begrijpt en dus zonder dat hij deze dus objectief beleeft. Hij kan ze slechts in onbegrip en vaak in verzet subjectief ondergaan.

Vraag: Voert dat tot de voleinding?

Antwoord: Wij nemen aan, dat dit eens voor iedereen en voor elke geest leeft. Wij nemen aan, dat wij in ons wezen dit bewustzijn dragen, maar voor onszelf niet in staat zijn aan onszelf kenbaar te maken.

Vraag: De geest kan toch niet alle stoffelijke weerstanden overwinnen? Vandaar dat ik weet, wat het goede is, maar meestal het verkeerde doe.

Antwoord: Ja, dat is vanuit menselijk standpunt zeer juist. Maar het is niet helemaal waar. Wanneer ik een bouwdoos heb met voorbeelden welk gebouw ik er van kan maken, dan kan ik zeggen, dat dit en dat stukje niet passen. Als ik alle stukken tot de juiste relatie tot elkaar breng, heb ik precies hetzelfde, dan ben ik aan het voorbeeld tegemoet gekomen. Wat gebeurt nu met de mens? Hij ziet slechts een deel van het plaatje. Hij gaat zeggen, dat dit de waarheid is en probeert dat te vervullen. De mens doet niet het goede, wat hij ziet, zegt u, de mens doet het goede, maar ziet het niet. Omdat hij het niet ziet, wordt het voor hem kwaad. Omdat het voor hem kwaad is als bewustzijn, veroorzaakt het een strijd, terwijl vanuit de kosmos gezien de werking juist is. Maar de mens kan daarmee niet gelukkig zijn. Er is namelijk een verschil. De mens moet zich maken tot de perfecte bouwsteen Gods, zichzelf maken tot neen. De mens is van God, door God geschapen en gemaakt tot de perfecte bouwsteen Gods. De mens, zich daarvan niet bewust, zal zozeer, krachtens zijn bewustzijn, zijn vorm trachten te veranderen, tot hij het onveranderlijke van wezen en vorm herkende en in zijn bewustzijn geheel daarin opgaat en zó zichzelf openbaart als het deel Gods, dat hij is.

U ziet, dat u het om kan draaien. Als het omgedraaid is, is het juist. Wij zijn het niet, die ons zelf vormen. Wij zijn gevormd. Wij zijn niet in staat de krachten, die ons vormen, allemaal te kennen. Zelfs wanneer wij die kennen, zijn wij niet in staat ze zo samen te brengen, dat zij een juist beeld geven.

Vraag: Maar de buitenwereld staat altijd klaar om te zeggen: "Je bent een mooie kerel met je theorieën, maar wat je doet, is heel wat anders".

Antwoord: Inderdaad, dat is ook volkomen logisch. Omdat de theorie namelijk niet goed is. Alle theorieën zijn een poging om de volmaaktheid te benaderen volgens ons eigen begrip.

Ons eigen begrip is steeds een grote beperking van de Goddelijke waarheid die in ons bestaat.

Trekt u zelf de conclusie maar. Wanneer zij het weer eens zeggen, dan zeg je tegen je zelf: "Ja, schijnbaar heb ik in mijn theorieën nog niet duidelijk genoeg gezegd, wat eigenlijk de waarheid is, want wat gebeurt is voor de wereld onvermijdelijk, maar mijn houding erin was klaarblijkelijk niet juist, omdat ik het als strijdig met mijn eigen streven ervaar." Maar met deze stellingen komen wij wel wat ver in de esoterie terecht. Daarom meen ik, dat wij hier beter vanaf kunnen stappen.

Vraag: U wilt dus zeggen dat iemand die bv. met een zaak niet slaagt, daar moet vanaf zien?

Antwoord: Inderdaad. Op dezelfde voet weer proberen is waanzin. De slagzin "De aanhouder wint" is de winst van alle loterijondernemers. Dit is de rijkdom van de rijken der aarde. U houdt aan en zij winnen. Wanneer u echter de plaats vindt in de wereld, waar u in past, het werk, dat u kunt doen - meestal bescheidener dan je hoogmoed toe wil geven - dan zult u daarin niet kunnen mislukken. Dat is juist het vreemde. Voor elke mens bestaat er een plaats, een functie, waarin hij niet mislukken kan, omdat dit een deel van zijn wezen is. Maar haast altijd probeert hij iets anders te zijn, of te schijnen, dan hij in wezen is. Men gaat er namelijk meestal vanuit, dat hetgeen werkelijk in ons leeft toch wel door iedereen doorgewoond moet genoemd worden. Dit heeft in het verleden al veel mensen tot dwaasheden gebracht. Mensen, die goede heldere denkers waren, vonden het nodig dit te bewijzen door bv. op een paal te gaan zitten en te vervuilen. De reuk der heiligheid, die zij zo vergaarden was, althans in mijn idee, niet direct zeer welriekend. Zij maakten hiermede een fout, want zij waren hier zelf niet gelukkig. Zij kwamen er dan ook geestelijk niet verder mee en versterkten slechts de bestaande misvattingen in de wereld rond hen. Anderen daarentegen gedroegen zich zo natuurlijk volgens hun eigen en hoge opvattingen, dat de hele wereld in protest kwam.

Maar denk nu niet, dat ik hier spreek over mensen, die allen losbollen zijn geweest. Franciscus van Assisi vond zijn plaats, de plaats waar hij volgens zijn eigen inzichten behoorde. Hij was een ware vernieuwer van het geloof volgens eigen inzichten. Toch wekte hij de ergernis van bijna de gehele geestelijkheid van zijn tijd, naast de erger en spot van zeer grote delen van de burgerij. Waar hij zich overigens niet veel van heeft aangetrokken.

Er zijn mensen die in een kleine burgerlijke functie gelukkig zouden zijn geworden, maar zij willen hoger op. Dan krijgen zij de zogezegde managerziekte, die in feite niets anders is dan de lichamelijke terugslag van een geestelijk minderwaardigheidscomplex. U zult wel begrijpen, dat dit alles niet juist is. Wanneer men dus failliet, doordat men fouten heeft gemaakt, dan heeft men het patroon, waarbinnen het oorspronkelijke plan verwerkelijkbaar was, voor zich verstoord. Begint men een tweede keer op dezelfde wijze, dan kan men daarin nooit meer werkzaam zijn met hetzelfde inzicht, dezelfde geestdrift, dezelfde vreugde.

Ongetwijfeld is de hoger vermelde man van de snuisterijen, die failliet ging, de tweede keer met een zekere verbetering begonnen. Misschien zelfs met de inzet om, wanneer het nu eenmaal niets anders ging, een volgende keer een ander de rekening te laten betalen. In feite zal men meestal trachten, om voortaan een ander de kosten van eigen fout te laten betalen, omdat men zelf die ellende niet meer door wil maken. Ofwel men leeft in dit geval dus met een voortdurende angst voor een tweede mislukking, dan wel, men neemt zich voor, bij een verdere mislukking er ten koste van anderen beter van te worden. In het laatste geval gaat de morele status geheel naar de maan.

Ik wilde dus aanduiden, dat er voor elke mens een plaats bestaat, waarin hij werkelijk past, waar hij hoort. Een plaats, waarin hij zichzelf niet onnatuurlijk hoeft te veranderen en de dingen rond hem ook niet, omdat hij er een vast schema mee vormt, een vast patroon. Dat is voor de geest het werkelijk gunstige. Hoe meer men probeert zich aan het patroon en het schema te ontworstelen, hoe groter de problemen, die men voor zichzelf opwerpt. Problemen die men voor zichzelf dus tot een soort geestelijke en vaak zelfs een lichamelijke dood maakt. Dat is niet aanvaardbaar. Anderen kunnen ons geen moeilijkheden in de weg leggen, tenzij wij zelf kwetsbaar zijn. Deze kwetsbaarheid bezitten wij in feite geestelijk en stoffelijk niet. Maar het feit, dat wij ons bloot stellen aan de mogelijke kwetsing door anderen, verklaart ons falen. Wanneer een ander u iets in de weg legt en u vindt daarvoor geen harmonische oplossing, zodat, of u daardoor bezeerd wordt, of tégen uw eigen gedachtegangen zou aanvoelen, wanneer u de ander pijn zou moeten doen, dan is er iets niet in orde, dan is uw houding - kosmisch

gezien - verkeerd. Dan is de toestand, waarin u zich bevindt, niet die, waarin u geestelijk het grootst mogelijk rendement kunt hebben van uw stoffelijk bestaan.

Vraag: Wat was er in de houding van Jezus - kosmisch gezien - verkeerd?

Antwoord: De houding van Jezus was - kosmisch gezien - zeer goed. Jezus leefde met een heel ander doel dan de mensen dachten. Hij leefde bv. niet om een kerk te stichten, maar Hij leefde, om met Zijn eigen persoonlijk bestaan te bewijzen, hoe Zijn aanvaarding van de Goddelijke kracht, als het dragende in alle leven, Hem a.h.w. onkwetsbaar maakte in de geest. Het is dan ook opvallend, wanneer u de evangeliën naleest, dat niemand in staat is geweest Jezus iets in de weg te leggen, tot het ogenblik, dat Hij dit vrijwillig accepteerde, dus voelde als de enige juiste houding in de wereld. Het geldt zelfs tot aan de kruisiging toe. Als u het naleest, zult u zien, dat Jezus telkens de gelegenheid heeft gehad om Zich te redden. Hij heeft deze gehad in de Hof van Olijven vóór zijn arrestatie. Hij heeft deze gehad bij de ondervraging door het Sanhedrin. Als Hij het juiste antwoord had gegeven, had Hij zichzelf verloochend en was vrij geweest. Hij heeft het gehad bij Herodes. Een klein wonder, veel minder, dan wat Hij 1.000 maal voor de menigte had gedaan, was voldoende geweest. Bij Pilatus: een voetval was voldoende geweest om deze trotse Romein tot zijn beschermer te maken. Klaarblijkelijk heeft Jezus dus zich niets in de weg laten leggen. Hij heeft het zelfs in feite onmogelijk gemaakt, dat men Hem hielp.

Dit gaat zover, dat, toen Judas met Hem aanzat, Hij zei - zij het met een omweg - dat Judas Hem zou verraden. Hij wist het, Hij had het dus kunnen verhinderen. Maar door het zo duidelijk kenbaar te maken en eraan toe te voegen: "Wat gij doen wilt, doe dat spoedig", dreef hij de trotse Judas - want Hij kende hem - om dit verraad te plegen. Klaarblijkelijk is dus alles wat in zijn openbaar leven gebeurd is, zijn eigen keuze geweest. Niet een noodlot dat Hem van buiten werd opgelegd. Niet een Hem in de weg leggen van verschillende dingen door anderen, ook al lijkt het misschien in menselijke ogen wel zo. Ik hoop, dat u mij niet kwalijk, neemt, dat ik dit er aan toevoeg om te voorkomen, dat u zegt: "Maar men heeft Jezus toch ook zoveel in de weg gelegd?"

Vraag: Is streven naar buiten toe dwalen?

Antwoord: Ja. Streven naar innerlijke harmonie is het enig juiste, daar je in het streven naar innerlijke harmonie en dus zo volledige uiting daarvan, volgens je eigen bewustzijn, de juiste plaats vindt, waar je op dit ogenblik volgens jouw bewustzijn behoort binnen de schepping. In feite dus een placering die mede besloten is in een deel van het Goddelijke, dat jij vertegenwoordigt. Heel veel mensen streven zo hard voor anderen, dat zij zelfs vergeten, zichzelf te zijn. Dat de wereld heel wat beter was, als de doorsneemens zich wat minder bekommerde om hetgeen anderen doen en waar anderen naar streven, en meer zorgde, dat zijn eigen streven meer in overeenstemming was met de ethische principes die hij zegt te aanvaarden. De waarheden, die hij innerlijk erkent, maar door gebrek aan tijd, zelf niet in de praktijk brengt. Hij houdt ze namelijk teveel aan anderen voor. Dit komt heel veel voor.

Ik dank u voor uw aandacht.
Goedenavond.

DE GEESTELIJKE BETEKENIS VAN DE ADVENTSTIJD

Goedenavond, vrienden.

Welk tweede onderwerp hebt u voor vandaag uitgekozen?

Reactie: De geestelijke betekenis van de adventstijd.

Antwoord: Heeft de adventstijd wel een geestelijke betekenis? Is het niet eerder een symboliek, die de mens zich heeft geschapen om zijn wachten op de verlossing voor zichzelf duidelijker te maken? De weken van de advent, vier in getal, staan voor de vier perioden die aan de komst van de Verlosser Jezus, althans diens geboorte op aarde, vooraf gingen. Elk van de weken vertolkt verder een bepaald situatie op aarde. In elke fase wordt de groeiende hoop op een

verlossing uitgedrukt. In geen van deze fasen, vrienden, vinden wij de uitdrukking van de eigen wil tot bereiken, van het reeds nu aanvaarden van de verlossing. Advent is: wachten op Hem, die komen gaat. Het is niet: zoeken naar Hem, die is. Als u over een geestelijke betekenis wilt spreken, ligt daar al een heel grote fout. Is het onze taak om te wachten, tot God ons even op komt zoeken? Of is het onze taak om God te zoeken? Wat is onze verlossing?

Onze verlossing is het bewustzijn van God en het Koninkrijk Gods in ons. Dat heeft Jezus ons zelf geleerd. Dat is hetgene wat ons vrij maakt. Hem te volgen, die de weg en de waarheid is. Maar Jezus heeft niets gedaan, wat anderen voor Hem niet gedaan hebben. Er zijn er geweest, die gestorven zijn voor hun geloof. Er zijn er geweest, die zieken genezen hebben, er zijn er die geprofeteerd hebben. Jezus deed niets, wat niet reeds was, wat niet reeds bestond. Maar Hij bracht het in een samenhang, die zodanig consequent was, dat schijnbaar nog geen mens de moed had gehad om zó de werkelijkheid te beleven.

Nu wachten de mensen dus in advent op de komst van een Christuskind. In deze zin is adventstijd dwaas. Het is een schoon gebruik, een folkloristisch onvergelijklijk staaltje van volksmentaliteit en volksgeloof. Het kan echter nooit de uitdrukking zijn van een geestelijke waarheid. Want een geestelijke waarheid is niet wachten totdat God komt, of wachten op een Verlosser die zal komen, maar: zoek God in jezelf.

U kunt mij natuurlijk voorwerpen, dat advent niet alleen in het Christendom voorkomt. Vroeger had men ook een tijd voor de Midwinterwende. Het waren de tijden, dat de demonen en geesten rondgingen. Tegenwoordig heeft men daar nog van over gehouden het Midwinterblazen. Dat is om demonen te verdrijven. Vandaar die verkleedfeesten, waarbij u niet alleen moet denken aan uw eigen Sinterklaasfeest, maar ook aan de Pietermannen, of de duivelenjagers, die wij in vele plattelandsgemeenten in Nederland, maar ook in Duitsland en Frankrijk, tegenkomen. Waar die gebruiken voortbestaan, zijn zij ook weer de symboliek van een periode van wachten.

Waarop wachtte de mens? Op het komen van de zon, van het Licht. In de Germaanse tijd wachtte men op de terugkeer van de Zoon des Lichts, die verblind was door het kwaad. De boosaardige Loki met de tak van de mistletoe. Het eigenaardige is, dat de mistletoe altijd een grote rol heeft gespeeld bij die plechtigheden. Vandaag aan de dag nog met Kerstmis. Er zijn een hele hoop mensen, die, vooral wanneer er aardige jongelui in huis komen, toch wel eens een toefje hier en daar in een deuropening hangen.

In feite was dit dus het oude geloof van de terugkeer van de vruchtbaarheid. Maar vruchtbaarheid is een levenscontinuering buiten het Ik, niet in het Ik. Als zodanig had die tijd van wachten dan wel betekenis voor het gewone volk, maar toen bestonden reeds bepaalde priesterkasten, o.a. een zeker deel van de druïden, die zich met deze weken absoluut niet bezig hielden. Zij zeiden: "Wij moeten het Licht reeds in ons kennen, vóórdat het rijst aan de kim". De concentratiemethoden van veel van die oude priesters, Germanen, Kelten, was reeds lang zo, om er aanwezig te zijn en zichzelf zover te brengen, dat zij dit Licht zagen vóórdat de zon kwam. Het werd hen dan alleen maar uiterlijk bevestigd. In deze bevestiging, waar innerlijke en uiterlijke wereld nu plotseling elkaar beroerden, kwam het moment van het offer.

Wanneer u wilt zeggen: advent, als de innerlijke voorbereiding voor de grote Waarheid, dan kan ik in deze zin misschien nog met u meegaan, mits u er niet aan vastknoopt, een verwachting van een uiterlijke verlossing, maar het slechts wilt zien als een innerlijk streven naar harmonie, die ongetwijfeld bereikt wordt op het ogenblik dat wij zelf de werkelijkheid rond ons benaderd hebben. God in ons wordt voor ons kenbaar op het ogenblik, dat wat in ons leeft en wat wij buiten ons van Hem erkennen, harmonisch en perfect is.

God spiegelt Zich in Zijn Schepping. Wanneer u daaraan denkt, dan zult u begrijpen, dat, wanneer ik Gods Licht erken, ik het in feite reeds ben. Wanneer ik nu ophoud mijzelf te zien als iets afzonderlijks, maar de directe relatie met het Goddelijk Licht dus in mijzelf tot een werkelijkheid maak, dan is ook hetgeen u als noodzakelijk voorstelt, gebeurd. Dus wanneer ik het Licht eenmaal in mijzelf draag, is de zelferkenning - in relatie tot het Goddelijke - mogelijk. Is zij mogelijk, dan neem ik ook aan, dat je ze volvoeren zult, en dus de uiteindelijke bereiking volgt dan haast vanzelf. De moeilijkheid is namelijk niet, wanneer je eenmaal jezelf in wezen aanvaard hebt voor wat je bent, om God te aanvaarden, de moeilijkheid is om jezelf te

aanvaarden, zoals je bent, i.p.v. de droomwereld, met al zijn demonen, en de Goddelijke kracht en engelen rond je, om die te accepteren.

Het lijkt de meeste mensen erg kaaltjes, wanneer zij zichzelf erkennen. Er valt zoveel van de versiering weg. Geen feestelijke intocht met engeltjes, geen extra paleis gereserveerd, daar sta je in je eentje: "Ik ben Licht." Als je dat accepteert: "Ik ben Licht, Gods weerkaatsing, al dat andere is mij een droomwereld", dan geloof ik, dat je toch wel heel gauw zult zeggen: "Dat Licht, dat ik in mij ken en dat ik buiten mij zie, is gelijk. Er is geen grens tussen mij en God. Laat ik God aanvaarden; zoals Hij in mij dringt, kan ik in Hem doordringen."

Het lijkt mij niet zo moeilijk, ofschoon ik het nog niet volledig in de praktijk heb kunnen brengen. Dus dat u niet het idee hebt, dat ik u iets kom leren, wat ik ken. Voordat wij dat Licht in onszelf aanvaard hebben, voordat wij afgerekend hebben met de voorstelling, die wij over onszelf maken, dat duurt lang. Dat is pijnlijk. Dat zou je misschien dan de advent kunnen noemen. Zolang als wij maar een splintertje van Goddelijk Licht zien, betekent het, dat wij als het ware zelf voor de rest van het Licht staan. Een mens projecteert een beeld van zichzelf. Al denkt u nu, dat het nog zo Licht en zo mooi is, het is altijd duister vergeleken bij Gods Licht. Wanneer dat slinkt, dat, wat je van jezelf denkt, kleiner wordt, wordt Gods Licht sterker. Maar eerst wanneer je erkent, dat dat beeld niet deugt, dat God er is, dat is je erkenning. Het erkennen van Gods glorie is eigenlijk wel een direct verschijnsel. Er is een ogenblik dat je zegt: "dus dat ben ik: Licht. De weerkaatsing van Gods Licht." Dat komt ineens. Voordien heb je altijd gedacht dat je een schaduwbeeld bent. Je hebt gezegd: "Wat is er veel licht in de wereld, wat is er veel kracht, veel wijsheid." Maar je hebt niet gezegd: "Dit ben ik."

Vraag: Dat zal voor u wel duidelijker zijn dan voor ons. Hebt u meer van God meegemaakt?

Antwoord: Door de vreugde waarin wij leven, meen ik te mogen zeggen, dat wij tenminste van het Goddelijke Licht buiten ons meer kennen. Ik zal maar weer een voorbeeld geven: Er zijn dames die zich in de spiegel altijd zo perfect opmaken, dat zij hun onopgemaakte beeld eigenlijk niet eens herkennen. Eerst wanneer zij zichzelf in volle krijgstoel zien, zeggen zij: "Kijk, dit ben ik." Wanneer zij zichzelf anders zouden zien, zouden zij dat beeld niet eens willen herkennen. Dat is een zekere ijdelheid. Die ijdelheid hebben wij eigenlijk allemaal. Wij willen meer lijken dan wij zijn. Daarom erkennen wij de feitelijke toestand niet. Wij willen alles alleen met onze fantasie versierd zien. Wanneer je nu niet bepaald knap bent, is dit nog te begrijpen. Maar hebt u wel eens opgemerkt, dat jonge meisjes, die er van zichzelf knap en mooi uitzien, toch lijden onder de waan, dat zij eerst opgeschilderd moeten zijn, voor zij acceptabel zijn? Zij maken zich echter daardoor veel goedkoper en lelijker dan zij in feite zijn. Zo iets doen wij nu meestal ook. Wij hebben ook het.....

Reactie: Van die jonge meisjes heb je onder de dames ook wel...

Antwoord: Dat laat ik graag aan uw meer recent en ongetwijfeld rijp oordeel over. Ik wilde alleen maar duidelijk maken, dat wij ons opsieren met dingen die helemaal niet van ons zijn. Wij willen anders zijn, dan wij zijn. Het is juist dit, wat het ons onmogelijk maakt, de werkelijkheid te erkennen. In zekere zin hebt u dit op aarde. Op een enigszins andere manier behoud je het nog een hele tijd in de sferen. U zou dus kunnen zeggen, dat dit een uiting is van het euvel, dat ons allen belet de werkelijkheid te zien.

Reactie: Het zou anders wel een verschrikkelijk gezicht zijn zonder al die make-up.

Antwoord: Dit is meer een schoonheidskwestie. Maar als de mensen niet zo zeer hun best deden om mooi te zijn volgens een onnatuurlijke schoonheidsopvatting, zouden wij misschien de schoonheid, die de natuur ons geeft, langer kunnen bewaren. Hiermede zullen wij het schoonheidssalon dan nu maar sluiten.

Goedenavond.

ESOTERISCHE VERHALEN

Goedenavond, vrienden.

Zijn er nog bijzondere punten aan te snijden, voor wij overgaan tot de esoterie?

Vraag: Vrijdag over twee weken valt op 5 december. Kunnen wij nu deze avond houden op woensdag 3 december?

Antwoord: Onze sprekers vrezen dat - zoals de eerste spreker reeds opmerkte - de strijd tegen de heilige op deze woensdag al even zwaar zal zijn. Zij vragen zich daarom af, of het wel nut heeft, al deze arrangementen te maken. Een dergelijke verandering vraagt nl. ook onzerzijds enige schikkingen. Het lijkt ons dus noch op woensdag, nog op vrijdag zeer nuttig.

Indien men dit echter op aarde wenst, zullen wij echter alle assistentie geven. Het zal echter wel zeer moeilijk worden in deze dagen, de aandacht op zwaardere onderwerpen te richten.

Reactie: Wij houden dan geen bijeenkomst op vrijdag 5 december, of op woensdag 3 december.

Antwoord: Wij zullen hiermede dan rekenen. Mag ik nu uw aandacht voor enkele beelden i.v.m. de esoterie?

ER WAS EENS EEN MENS DIE EEN TEMPEL WILDE BOUWEN

Er was eens een mens die een tempel wilde bouwen. Hij besloot om alle materialen samen te brengen: hout uit de bossen, leem van de rivieroever, gedroogde stenen. Hij besloot daarna allereerst het dak op te richten. Helaas, deze tempel is nooit voltooid. De slechte of niet ondersteunde dakbalken, hebben hem naar het rijk van zijn voorvaderen gejaagd. Lang heeft hij moeten dolen bij de bronnen van de Gele Rivier, vóór hij weerom over het bouwen van een tempel na kon denken.

Vele mensen menen dat esoterie in feite betekent: het samendragen van alle feiten, het leren kennen van alle stellingen en beschouwingen, om dan meteen naar het hoogste te kunnen grijpen. Wie echter zo naar het allerhoogste grijpt, verplettert zich in zijn val. Esoterie is een nederig werk. Zo nederig, dat het vaak noodzakelijk is - als een mens die goed en vast wil bouwen - eerst een put te graven, die reikt tot op de rotsbodem van eigen wezen. Want eerst daar kan men een vaste basis vinden. De esotericus moet beginnen met veel van zich af te werpen dat tot op het ogenblik van zijn streven deel uitmaakte van zijn levensbeschouwing. Hij moet trachten de basis van zijn bestaan te erkennen, om eerst van daaruit op te bouwen. Ook wanneer dit schijnbaar een achteruitgang van bewustzijn lijkt. Dit is de enige wijze, waarop men een zo hechte bewustwording kan bouwen, dat zij niet ineens stort, wanneer een enkel schimmig droombeeld verkeerde beloften schenkt en zo teleurstellingen baart. Ook moeten wij niet vergeten, dat esoterie én gewichtigheid twee verschillende dingen zijn. In het westen zegt men immers wel: de berg baarde een muis. Men zou dit ook op de gewichtig doende esoterie toe kunnen passen. Soms vinden wij bergen van geleerdheid, samengeraapte filosofieën. Maar wanneer wij daarin gaan zoeken naar de oorspronkelijke gedachten, blijkt het meestal slechts deze: wat ben ik toch wijs.....

Laat ons dus nooit zijn als de wijsgeer, die zich op zijn eigen wijsheid verhief. Zo wijs meende hij te zijn, dat hij zelfs niet boog, toen de keizer hem voorbij kwam. Zeker verliet hij de straat niet, toen de herauten kwamen en zij de gong sloegen. De keizer, vertoornd over dit optreden, vroeg hem: "Hoe verstout gij u, de Zoon des Hemels in het aangezicht te zien?" De wijsgeer antwoordde: "Heer, de wijsheid die ik bezit, stelt mij zelfs in staat de zon in het aangezicht te zien. Hoe zou ik dan aarzelen, ook uw verheven schoonheid te aanschouwen?" Toen glimlachte de zoon des hemels. "Wanneer gij naar de zon ziet, zal zij u slechts verblinden" sprak hij. "Ik echter zal u het hoofd doen verliezen, waarin gij dergelijke stoutmoedige gedachten hebt gekoesterd." Zo was de trotse dwaasheid van de wijze de aanleiding voor zijn ontijdig verscheiden, dat door vele van zijn leerlingen oprecht betreurd werd.

Wij menen vaak, dat wij, omdat wij durven denken aan God, wij nu ook het recht hebben, alle hogere krachten te ontleden. Laat ons echter deze fout niet maken. God is kosmisch.

Wij kunnen in God niet alle dingen zien. Evenals de zon, verblindt Hij ons en verbergt zo de waarheid omtrent grote delen van zijn wezen. Andere krachten zullen wij misschien wel in het gelaat kunnen schouwen. Maar wij zijn zwak en zij zijn sterk. Laat ons daarom eerst onze krachten doen groeien, zodat wij door onze eigen krachten, en niet slecht omdat wij de zon van de schepping hebben gezien, de keizer van ons deel der schepping in het oog kunnen zien.

Altijd is een je verheffen op wijsheid een dwaasheid. Want wat is wijsheid? De ware wijsheid is: Het begrip van de eeuwige kracht, die zich in het tijdelijke openbaart. Indien dit zo is, zal de grootste wijsheid de aanvaarding ervan, misschien zelfs het deelgenootschap daarin baren. Maar nooit een verheffing.

ER WAS EENS EEN PRINSES

Er was eens een prinses van buitengewone schoonheid. Ofschoon zij woonde in de keizerlijke stad en niemand haar had aanschouwd buiten de dienaren en de hooggeplaatsten van het rijk, was haar faam bekend in alle landen. Iedereen meende: "Wie zo schoon is, zal vruchtbaarheid en zegen brengen over het huis van Han." Maar de prinses sprak: "Vind mij een man die mijn schoonheid waardig is." Dit zeggende verwierp zij elk die tot haar kwam. Zo werd zij oud, verloor haar schoonheid en kracht. Toen zij huwde, was haar leven kaal en wreed als de dorre vlakke, waar de glooiende wind over strijkt. De schoonheid, die haar nog bleef, verdween als de rijke oogst door de vraatzucht van een sprinkhanenplaag. Zo leefde zij verder, een oude vrouw, verbitterd, omdat zij door allen verlaten was. Niet beseffend, dat haar eigen eisen, en niet de wereld of het leven, of de ontrouw van anderen, haar dit alles hadden aangedaan.

Soms zijn wij als deze prinses. Wij voelen in onszelf de Goddelijke waarheid en de Goddelijke schoonheid. Wanneer de wereld komt en zegt: "Leef en aanvaard, opdat bewustzijn worde gebaard", dan trekken wij ons terug en zeggen: "Deze wereld past mij niet. Laat mij dromen". Maar er komt een ogenblik, dat wij niet verder kunnen dromen, dat wij moeten ontwaken, zij het tot deze, of tot gene wereld. Dan, zonder een bewustzijn, dat samengegroeid is uit stof beleven en geestelijk streven, het geestelijk erkennen en het zoeken naar werkelijkheid, zonder dat is ons leven zonder vrucht. Geen vernieuwing vinden wij en geen vreugde.

In de bittere eenzaamheid beklagen wij onszelf, spreken over de hel, die ons onrechtvaardig wordt aangedaan. Spreken over de demonische krachten, die ons hebben teruggeworpen van het hoger Licht, dat ons recht en erfdeel was. Maar wij zijn het, die verworpen hebben, niet anderen. De wijze dankt zijn wijsheid aan het erkennen van zijn eigen dwaasheid en het aanvaarden ervan. Want hij, die dwaas durft te zijn, kan de wijsheid in praktijk brengen.

Streven is nooit bereiken. Het is slechts leven volgens een plan en met een vast doel. Laat het streven zelf een doel zijn van uw wezen, dat belangrijk is. Niet omdat u iets bereiken zult, niet omdat u meent, dat het groots of gewichtig is, maar omdat u erkent, dat slechts dit streven de inhoud geeft aan dit leven, waaruit begrip voor de werkelijkheid kan opbloeien.

Grijp nooit hoog. Maar dat, wát u erkent aan geestelijke waarheid, brengt u dat ook in de praktijk. Breng in de praktijk wat u bent. Wees u zelf, zo goed u dat kunt, maar besef altijd, dat u beter bent dan uw dromen, slechter dan uw idealen.

Beschouw de wijsheid, die de wereld u geeft, als voedsel. Maar meen niet, dat men zich voeden kan door het voedsel slechts te beschouwen. Eerst wanneer het verteerd is, geeft het kracht aan het lichaam. Zo geeft eerst wijsheid die begrepen is, impuls en sterkte aan een geest, die daardoor zich uit kan breiden.

Zij, die zich verheffen om een geloof, verheffen zich op datgene, wat zij niet bezitten. Want wie waarlijk gelooft, aanvaardt en aanvaardt ook, dat de wil van hetgene, waarin hij gelooft, zich elders, volgens het weten van die wil en niet het oordeel van de mens zal openbaren.

Verwerp geen mens en aanvaard geen mens, doch wees mens met de mensen, omdat de eenheid van het mens-zijn de grootheid van het Goddelijke kan openbaren.

Wanneer u daar genoeg mee wilt nemen, zal ik mij thans verwijderen, zodat de avond gesloten kan worden.

Goedenavond.